

Nro 50.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Decembernek 20-dik napján 1793.
esztendőben.*

Török Ország.

Smirnába a' Török Birodalomnak leg nevezesebb kereskedő városába, és ki kötő helyébe számos Angliai kereskedő hajók mentenek bé egy linea hajónak, és 4 fregattának kísérése alatt. Mi oka légyen, mi nem, bizonytalan; elég az ahoz, hogy ezen hadakozó hajók nem sokáig fognak a' Török birodalomban múlatni, hanem ismét vissza evezni oda, a' honnan oda mentenek, melly dolog nem szintén inyek szerént esik az Európai kereskedőknek. Nyúghatatlan érzékenységet okozott Smirnában az az új tendelés, melly

A A

Semonville Konstantzinápolyban menendő, de a' miképen emlékezhetünk, Helvétziának határain el fogattatott Frantzia követ betses portékáinak *Konstantzinápolyba* lett érkezése után tétetett. — Minden *Smirnai* Consulok a' *Konstantzinápolyban* múlató Európai kövelekhez folyamodtanak, és azon esedeznek, hogy a' Diván előtt való tekintetek és közbenjárások által elszközlenének olly rendeléseket, mellyek elegendők vólnának a' Frantzia matrosoknak, az az, hajós legényeknek meg zaboláztatásokra (e). Azt is nehezen szenvedik mind a' Consulok, mind a' kereskedők, hogy a' Török ministerium alkúba erezkedett a' Frantzia hajós tiztekkel, és 150 ezer piasteren akarta a' Frantzia fregattát meg vásárolni. Midőn szintén tökéletességre ment vólna ez az alkú, akkor terjesztetett a' nagy udvar eleibe, hogy semmi névvel neveztetett Frantzia koronához tartozó jószágot ne vegyen a' Frantzia pártos jobbágyoktól, mivel hogyha vilfza fog ottan a' királyi méltóság állitattai, mindenkor jussa leszen az új kiralynak azon fregattának vilfza adattatását sürgetni. Minémü következése leszen ezen fel tételnek, még fogja a' jövendő idő mutatni.

A' miólta *Krimia* és az *Oczakóvi* tartomány, annak erősségével égyeremben az Orosz Birodalom birtokába esett, azoltától fogva számos görög, és örmény familiák költöztenek oda lakni. E' dolognak meg akadályoztatására minap azt végzette a' Diván, hogyha több görögök és örmények oda hagyándják régi honnyaikat, a' Konstantzinápolyi görög Patriárka, mint a' görög égháznak feje, felellyen 's adódon érettek. Tudtára adatván ez a' kemény parantsolat a' neve-

(e.) Consulnak neveztetik a' kereskedőknél az ollyatén személly, a' melly e', vagy ama király, avagy közönséges társaság által szokott

zett Patriárkának, olly hathatos protestatiót adott bé ezen kemény parantsolat ellen, hogy égyfzeriben meg változtatta azt a' Diván, és azzal kívánta a' görög és örmény familiáknak ki vándorlásokat meg akadályoztatni, hogy eddig fizetett adajokat, és harminzadokat, melly reajok nézve igen terhesek vóltanak, meg kissebbítette.

Lengyel Ország.

A' Grodnói Ország Gyűlése múlt hólnapnak 16-dik napján, következő törvényt szabott a' ruhában való bujalkodásra nézve: „Mínthogy a' Lengyel K. Társaságnak, mostan szenvedett szerentséltenségei között, igen nagy szüksége legyen a' gazdálkodásra; ahozképest minden béses köveknek, gazdag selyem 's aranyos matériáknak, tsipkéknak, nyalka kotsiknak, Angliai üvegeknek, tükröknek, és akármelley névvel nevezendő Franziá portékáknak, és italoknak Lengyel Országba való bé vitetéseket, 's anyuyival inkább az azokkal való élést egytátallyában meg tiltyuk, és minden, a' ki azt által hágni fogja, nemtsak vett portékáját el vesztí; hanem ennek felette 2000 forint bírságot fog fizetni. Az Uraság tseléjjeinek egyedül Lengyel posztóból készült, minden paszománt és selyem sínór nélkül való köntöst szabad lészzen viselni. — A' nemesek és mágnások karakterjekhez és állapotjokhoz illendő forma ruhákat visellyenek. A' polgároknak és

A a 2

a' kereskedő városokba küldettetni. Ennek kiváltképen való kötelessége abban áll, hogy a' nemzetebeli kereskedőket védelmezze, a' köztük támadott pert, még a' főbenjáró dolgokban is el igazítsa, 's ne engedje, hogy leg kissebb tsonkulást is szenvedjen köztük a' kereskedés.

zsidóknak meg tiltatik a' selyem és bársony kötösöknek, drága bőröknek, és betses köveknek viselete. — A' nemességen kívül, szabad lefzen azoknak a' pölgároknak is, a' kik közönséges hivatalt viseitének, továbbá a' törvény tudóknak, az académiкусoknak, a' szép mesterséget gyakorlóknak, és kalmároknak is kardot viselni. Ezen rendelkezések bé tellyesítésére, minden előjárók kötelesek lefznen vigyázai.

Hadi Történetek és Környülállások.

A' *Rajna* vizén túl *Straßburg* környékéről, nevezetesen alsó Alsátziának *Drusenheim* nevü városkájából Decemb. 6 dik napján ezt írja hozzám egy érdemes Magyar úfzt barátom: *Bizodalmas nagy jó Uram, Doctor Uram!* Bátorkodom a' Frantzia háborúból következendö újságokkal az úrnak kedveskedni. A' Gr. *Wurmser* armádiájának bal szárnya, melyet *Waldeck* hertzeg komandiroz *Vansendunál*, *Straßburghoz* nem melfsze, kéntelen vólt a' sok ingoványos föld miatt, egész *Kihlstatenig* magát vilfza húzni. Az ellenség félelemre magyarárván ezen magunk vilfza vonását, Decemb. 1-sö napján, minteggy 10 órákor dél előtt 40 ágyúval utánnunk rohant, és csak nem setét estig, öly rettentö módon ágyúzott 12, és 8 fontos gölyöbisokkal, és gránátokkal reánk, hogy *Belgrád* várának ostromoltatása semmi sew vólt hozzá képest. Reám, a' ki izugommal égyütt az armádia jobb szárnyának szélén állottam, több jött 180 ágyú gölyöbisnál, és 30 gránátnál, de minden siker nélkül, mivel 4 embernél többet el nem vesztettünk. De bezzeg utóllýára az Ország úttján lévö hidra egy öly fzerentsétlen lövést teve, melly a' mi el felejteterlen kedves, jó, és nagy vitéz Generálisunkat, Gróf. *Keglevich* urat ögy meg ütötte, hogy egy óra múltván ki ment belöle a' lélek, a' bal karját és mellyjét törte öfzve a' gránát. Következett

napon pihent ugyan az ellenség, hanem harmadnapra ismét reánk rohant, még pedig több ágyúval, mint első Decemberben. Három batallion gyalogsággal rohant a' *Gamsheimi* erdő végén lévő sántzainkra; hanem onnan vissza verte Frantzia uramékat a' *Ferdinánd* fő hertzeg regementye, és egy osztály Német granatéros kártáttsal és apró fegyverrel, holott 300 embernél több maradt közülök a' sántzok körül. Ugyan akkor az erdő jobb oldalánál állott Gavallériánkra is reáütött két osztály *Párisi* huzár és lovas vadászkatona; de itt is rossz helyen kereskedtek, mivel 3 divisió ott állott reservában, u. m. 2 divisió *Wurmser* szabad seregéből, 1 escadron Székelly huzár, Waldeck dragonyos, és Khevenhüller regementéből. Ezen négy féle mészáros mester emberek, hozzá fogván tanult mesterségeknek gyakorlásához, annyit le aprítottak közülök, hogy imitt amott maradt egynéhány, sőt még csak hirmondó sem ment volna el, hogyha kártáttsal nem kezdetek volna reánk pökdösni. — Mi is azért vissza fordúltunk; annyival inkább, mivel lovaink húllani kezdetek, ott is hagytuk vagy 30-at, és én magam is kettőt. A' divisiónkból, (érstd a' *Wurmser* szabad seregéből való huzárokat) a' leg jobb káplánknak, és két köz emberünknek szakította el a' golyóbis lábaikat, 's csak nem setét estig ágyuzott reánk. Negyedik napra el készitetvén rédutaink, *Drusenheimnál* a' *Czorn* vize partyán vissza húzta magát az armádiánk bal szárnya. Az arrier gárdét 50 emberrel *Szentesi József* fő hadnagy tsinálta, a' ki, ki is nyomattott *Herlsheimből* a' Frantzia lovasság által. — Nem gondolván Gr. *Wurmser* Generál, hogy az armádiának bal szárnya oly korán retirál két Generálissal, egynéhány stabális tisztel, és suttéjével recognoscirozni akart *Hagenauból Röhlweiler*, és *Gamsheim* felé menni *Herlsheimba*, holott már akkor tele volt a' helység Frantziassággal. *Szentcs* fő hadnagy maga tüzgijával a' falunak innekso oldalán álván, mintegy egy

lövésnire, és látván, hogy oldalról valami Generálisság meyen trapba a' falú felé, eleikbe küldött egy huszárt, hogy intene nékik, hogy ne menyenek arra, másként veszedelembé fognak esni. De ők semmit nem ügyelvén a' huszárnak intésére és kiáltására, még sebesebben mentek a' falú felé. Ekkor két oldalról meg szoritván paripáját *Szentes* fő hadnagy, utánnok nyargalt, és mind addig kiáltozott, míg egy Gr. *Wurmserrel* lévő Generális *Klinglein* hátra maradt, és tudakozódott tőle, mi légyen oka utánnok való kiáltozásának, és nyargalásának? Ez jelentést tévén, hogy a' falú tele légyen Frantzia lovasággal, mind ketten Gr. *Wurmser* után eredtek, kiváltképen *Szentes* fő hadnagy, és utól érvén a' fő vezért a' falú végén, hirtelen vissza fordította, 's magát izúgostól égyütt közibe vetette, hogy míg őtet, 's embereit fel kontzólná az ellenség, addig bátorságosabb helyre mehessen jó vezérje. Lárma esvén a' falúbau, mingyárt nagy számmal mentenek ki a' Fr. lovasok, de már akkor késő vólt, mivel öreg urunkat egészlen az erdőig vágatva kísérte *Szentes* fő hadaagy. Ezekből által láthattya az úr, hogyha sokszor emlelt vitéz hazánkfia nem lett volna, komandirozó Generálisunk, 2 Generálissal, 2 stábálissal, 2 kau-pen tisztel, és eggynehány vezeték lovakat hordó lovászokkal égyütt bizonyosan veszedelembé estek volna, nem lévén senki is ott közel, a' ki őket meg mentette volna az ellenségnek markából. — P. S. Még most is egész armádiánkal égyütt a' hó hátán logerezünk.

Türkheimban Decemb. 2. dik napján: Minek utána a' Prussiai gyözedelmes seregek egészlen ki tisztították volna a' *Leiningi* hertzégseget a' Frantziáktól, 6 szeker hórt küldött nékik a' *Leiningi* hertzeg *Károly Frídrík Wilhelm*, mellyet el is költöttek egészségéért, a' lakosok is ugyan veltelkedtek egymás közt, hogy hozzájuk való háladatosságokat meg mutassák, és ki égy, ki más

féle eleséget és italt vitt nékiek ajándékba. — Ezen kívül eggynehány helységek 5000 forintot nyújtottak bé a' *Brinsvigiai* uralkodó hertzegnek olly véggel, hogy azt ki oltogassa a' győzedelmes Prussus seregek közt. Könnyűbe lábadván a' hertzegnek szemei, így szólott a' háládatos lakosok követeinek: *inkább meg halok, mint az ellenségnek kezébe esni engedjem e' helytet.*

1 Nemtsak a' helységek, hanem külön külön a' lakosok is sok féle jeleit adták a' győzedelmes seregekhez való háládatosságoknak. A' többiek közt egy *Tirkheimi* atya és anya nélkül való árva leánya, *Volz Katalin Ersébet*, nem lévén égyebe, egy kosár földi almát fzedett, és vitt a' *Brunsvigiai* hertzegnek, azzal akarván kedveskedni a' Frantziák dühösségétől való meg szabadítójának. Magában gondoltatván, tsekély vólt ugyan ez az ajándék, de igen sok vólt egy ártatlan, szükölködő, és szegénységben elő leánykától, és sokkal nagyobbra is betsülttetet, mintha eggynehány ezreket vitt vólna az emberiséget és virtust betsülni tudó Fejedelem által.

Mennél több környülállásokat olvasunk a' *Brunsvigiai* hertzegnek, múlt hónapnak utolsó napjain Frantziákkal lelt ütközetéről; annál fényesebbé teszük rajtok vett győzedelmét, 's annál nagyobbá az ellenségnek veszteségét. A' Fr. patriotáknak serege csak nem 50 ezerből állott, jobb szárnyát a' vén *Kellermann* kormányozta, a' bal szárnyát kormányozó mingyárt az első tsatának kezdetén el esett, és épen e' vólt egy leg főbb oka veszteségeknak. *Winveilertől* 's *Homburgtól* fogva egész *Saarbrühkig* üzre őket 18 escadronnal a' *Brunsvigiai* hertzeg, 's többet el fogott közülök 3000 embernél. Az üzésben le vágattatott patriotáknak számát meg nem lehet hártározni. — A' nagy nyereségen kívül, 15 ágyú, ugyan annyi munitziós szekér, és 3 haubitza esett a' győzedelmeseknek kezeikbe. Egy szava ha

hető személy, a' ki a' tsata piatzot látta, azt mondja, hogy a' Prussus sántzok előtti 5 lábnyi magasságra heverték a' holt emberek és lovak éggymáson; a' holt Frantziáknak szájaikon szinte úgy dugódott ki a' pálinkának lészze, mely által ezek az szabadságnak böldoztalan fiai meg hevesítetvön, mint a' vak legyek, úgy mentek a' veszedelemnek. Gr. Kalkreuth Prussiai Generál Lajtinánt is veszedelmes sebet kapott ezen ütközetben, a' ki is gyógyítása végett a' *Biponti* herczeg palotájába vitetett.

Moguntzia 6-dik December. Midőn az úgy nevezett *Hunsrück*be, avagy *Hunnusok* vidékébe rohantak volna a' Frantziák, nagy mozdúlosok tapasztaltattak az itten lévő Prussusok közt, a' Frantzia foglyok sokkal keményebben őriztetek, mint annakelőtte, és hogy senki is semmi némű fegyvert ne mérészellyen nékiek adni, ki doboltatott, a' bástyákon fekvő ágyuknak száma meg öregbítetett, a' vigyázatok meg kettőztettek, a' *Bingen*-en lévő magazinum által hordatott a' *Rajna* vizén, a' *Münsteri* kapu jókor bé záratott, a' Frantzia tartományban menni akarók által nem bocsátattak, 's el is fogattak néhány spionok, kiknek éggýike, hazájából ki költözött Frantziának, és király barátjának lenni tettevén magát, egy magazinumot meg akart gyűjtani; a' másik a' Prussusoknak Frantzia Ország határain való fekvéseket árulta el. Mind kettőre hadi törvény fog tétettetni, és a' szokás szerént, kötéltre sententziáztatni.

Egy *Hannóver*éből érkezett tudósítás szerént, nem lehet azt hinni, hogy a' *Berlini* udvar egészen haza vonnya seregeit, vagy hogy azoknak számát kissébbítse. — A' Fels. Austriai házzal 1792-dik elztendőben Febr. 7-dik napján szerzett szövetsége szerént, köteles 15 ezer gyalog, és 5 ezer lovas emberből álló segítséget adni. — A' Nagy Britanniái királlyal 1788 ik elz.

tendőben 13-dik Augusti kötött tractájának ereje szerént tartozik 16 ezer gyalog, és 4 ezer lovas katonát küldeni a' *Londoni* udvarnak. Ugyan azon elztendőben Aprilisnek 15 dik napján a' ízövetséges Belgiummal kötött békessége szerént, 10 ezer főből álló gyalogsággal, 's 2000 lovassággal köteles azt védelmezni. — Végtére, mint Római Sz. B. és választó Fejedelem, 12 ezer emberrel köteles a' Birodalomnak óltalmára lenni, melly mind öfzve 64 ezer emberre megyen,

Frankfurtból iratik, hogy múlt hólnapnak 3 utólsó napjain többet vezettek el a' Frantziák 19 ezer embernél. Az el fogattattaknak számok is könnyen reá megy annyira.

A' *Rajna* partyáról iratik Decemb. 8-ik napján, hogy a' Frantziák 2 millió hadi contributiót vetettek *Zweybrück* városának lakosain, *Saarbrückön* pedig 1 milliót, minekelötte ki üzettettek. A' mint hallatik, ottan is fel fognak a' lakosok kelni, és seregverekkel védelmezni hazájoknak határait.

Leg közelebb következő hadi történeteket tétetett a' *Bétsi* fő hadi Cancellária közönségessé.

1. Hogy Decemb. 4-dik napján 400 gyalog, és 150 lovas Frantziák támadták meg *Fves* mellett állott vigyázatainkat, a' kik mindazáltal *Bar-kó* hufzár regimentbeli *Kerekes* kapitány, és *Szabosi* hadnagy által visszaverettek.

2. Hogy múlt hólnapnap 29-ik napján *Freisingen* és *Röczer* mellett tanyázott ör-állóinkra, reggeli 4 órakor ütött 800 gyalog, és 60 lovas Frantziákat, *Jósef* fő hertzeg dragonyos regimentből való fő hadnagy *Chasel* mind addig tartóztatta, valameddig elegendő segítség nem ment hozzája *Luxenburgból*, ekkor pedig rajtok hajt-

ván, *Rodemacherig* üzte őket, 's 9 embereket le is sózott, és sokakat meg sebessített. Részünk-ről 2 ember esett el, 's 5 kapott sebet.

3. Hogy *Gr. Keglevich G.* Májornak el esése után *B. Knesevich* az Austriai Stíriai *Wurmser* szabad seregének *Obestere* vette kezére a' kór-mányt, 's azt úgy folytatta, mint illett egy már sok hadi próbák által gyakoroltatott tiszthez. — Ezen tsatában reggeltől fogva délig tartott a' tüzelés, még is sem égyik, sem másik nem akart égyomásnak engedni. Dél után égy más *Frantzia* colonné menvén az elsőbbnek segítségére, *Gamsheimig* tólták vissza seregeinket, hanem iten két osztály gyalogságot, égy osztály drago-nyost, és egy tüzg *Wurmser* szabad seregébeli huzárokot küldött ellenek *B. Lattermann* Oberst-Lájtinánt, a' kik mind addig tartoztatták őket, valameddig *Waldek* hertzeg több gyalog, és lovas seregeket nem küldött segítségekre, mely-lyek miatt lehetetlen volt az ellenségnek magát előbb fúrni. Ebben a' tsatában igen sok embert és lovat vesztek a' kakasok, seregeink közzül 18 ember 's 10 ló vezett el, és 107 ember 's 15 ló kapott sebet.

4. Hogy a' *Bersheimi* tetőkön le telepedett *Frantziák*, azon nap nagy erővel mentenek *Condé* hertzeg ellen, a' kikkel szembe szálván *Burhon* hertzeg vezérlése alatt lévő *Mirabó* legiója, egész *Hochstettig* vissza üzte, hanem el is vezett tisztei közzül kettőt. Dél után ismét három oldalról, és 12 ágyúval ütöttek a' nevezett *Frantzia* hertzegre, és tsak nem estig tsatáztak vele. Ekkor egy osztály gyalogságot küldvén *B. Kaspóth* Gen. Májor a' hertzeg segítségére, újjobban vissza üzettek, és sem itt, sem másutt el nem érheték fel tett tüzlyokat, bátor 200 hagyának is magok közzül a' tsata piatzon. Mi 2, embert és 2 lovat vesztek el. Sebesszainknak 39-re ment a' számok. Az utólsóbbak közt vótlak *Erdödi*

hufzár regementéből *Kováts* kapitány, és *B. Lusintzki* fő hadnagy.

5. Hogy azon napon újjobban jeles próbáját adta *Gr. Gyulay* Oberstlájtnánt hadi tudományának, azokkal a' Frantziákkal való tsatázásában, a' kik külső őrrön állott szabad seregét el akarták vesztegetni. Ők igen sokat, a' nevezett Magyar vitéz pedig keveset vesztettek. Leg inkább sajnállotta szabad seregebeli *Smettána* fő hadnagnak, és *Katonu* nevű kadétnak halálokat.

6. Hogy Decemb. 8-ik napján újjobban kemény tűzben vólt a' *Condé* hertzeg corpora, e' mellett *Hooze*, és *Lichtenberg* Generálok is 12, vagy 15 ezer főből álló Frantziákkal kéntelenítettek szembe szállani, 's azokat szerentsésen vízfíza is verték. Mind ezek után Decemb. 10-dik napján *Zinsel* mellé vonatta vízfíza a' külső vígyázatokon állott seregebet *Gr. Wurmser*. Itten fekszik még most is táborban, és mivel tsak nem minden nap szerentsét próbál az ellenség, lehetetlen annak téli quártélyba szállani.

Az Austriai és Sárdiniai seregek oda hagyták ugyan már a' *Márs* mezejét, de még is mostan is gyakorta háborgattatnak az ellenség által.

Frantzia Ország.

A' N. Gyűlésnek égyik tagja azt javasolta, múlt hónapnak 29-dik napján, hogy a' tömlötzökben ülő gyanús személlyeknek jövedelmek sequestráltasson, és tsak annyi adattasson nékiek azokból, a' mennyi elegendő leszen minden napi tápláltatásokra. Természeten tettett ez a' feltevel a' másoknak véres verejtékeken hizni akaró fej nélkül való fejeknek, 's nem hiszük, hogy végezést ne hozzanak ez iránt, következésképeü

leg hamarább gyanúságban fognak esni a' tehetős lakosok.

Múlt hólnapnak végén ekként perorált *Robertspierre* a' Jakobinusoknak gyűlésében: „Sok complot vagyon, úgymond; a' szabadság ellen, szükség ennek okait ki keresnünk. Talám ugyan a' királyi familiából még életben maradtak, ezen sok titkos öszve esküvéseknek okai? Épen nem, én ugyan kívánnám, hogy még azok is ki irtatnának e' világból, *Érsebeth* hertzeg asszonynek halála épen olly kevés érzékenységet okozna az idegen Fejedelmi udvarokban, mint okozott a' királynak és királynénak megölettetések, (sőt inkább igen nagy érzékenységet okozott, és ha más oka nem volna is az Európai hatalmasságoknak, a' Fr. nemzet ellen való hadakozásra, még is elegendő volna e' két ártatlannak halála). Vagy talám a' fanatizmus, azaz, a' vallásban való vak buzgóság, ezeknek a' complotoknak az oka? Az sem, a' fanatizmus közelget a' maga végéhez. De hogyha egészen ki akarjuk a' vallást irtani, esküszöm, egy Európai nemzet sem fog velünk tartani. — Hát ugyan akadályára akartok é. a' szereztsételemeknek lenni? Hogyha ismét fel elevenedne közöttünk a' kegyetlen uralkodás, a' leg nagyobb Filozofus is a' bosszú álló Istenhez folyamodna, életének utolsó szempillantásaiban. Sokan azt költötték a' N. Gyűlésre, hogy az, az isteni tisztelet meg tiltotta volna. Távoly legyen! lehetetlen, hogy ez a' gyűlésezet, a' melly a' leg főbb valóságnak gondviseiése alatt határozta meg az emberiségnek jussait, azokhoz hunyorítson, a' kik az Istenségnek tiszteletét semmivé akarják tenni. Akármint gondolkozzon a' Filozofus, lássa ő, de a' nemzeteket kórnányozó személyek kötelesek az isteni tiszteletnek szabadságát sértetlenül hagyni. Hogyha Isten nem volna is, még is egy leg főbb valóságot kellene ki gondolni. Talám ugyan úgy néznek engemet némellyek, mint bal illetetel tellyes embert? Ki tudja, ha nem úgy fog-

nak é engemet el vádolni, mint fanaticust s. a. t. Igy akarja már most szépiteni és helyre hozni *Roberts Pierre* a' mi rosszat tett a' N. Gyűlés, de még eddig ezen szavakkal ellenkeztek a' tselekedetek.

Lássuk továbbá miként beszélt a' Frantzia nemzetnek mostani bálványa *Danton* Novemb. 22-dik napján a' N. Gyűlésben: Polgárok! *ügymond ő*, eléggé tudva vagyon minémű értelem-ben légyen a' nemzet; a' józan okosság a' leg nagyobb léptsőjére hágott fel; hanem okosak és szemesek légyetek. Hogyha ti a' papságnak fizetését egészen el rontjátok, zürzavart, békételenséget, nyúghatatlanságot, és pártosságot fognak gyújtani köztetek. Semmi uralkodó vallást nem akarunk mi magunk közt tartani — a' nemzet sem akarja a' papokat fizetni, de azért irtózik az üldözéstől. Valaki a' közönséges békességet meg nem háborította, méltó, hogy a' törvénynek védelme alatt légyen. — Ugyan mihez kezd az olyan pap, a' ki hivataljáról le mond? Hogyha magának érteke nintsen, éhen hallyon é meg, avagy a' *Vendei* ösztályban mennyen az ellenséghez? Siettessétek a' józan okosságnak előmenetelét, és a' mennyire lehet, kedvezeték az emberi vérnek. Legyetek igazak, okosak, és vigyázók, mutassátok meg nagy lelkűségetek, mint maga a' nemzet s. a. t. — Ezen hathatós beszéden a' jelen való halgatók örömben tapsoltak, a' N. Gyűlés pedig gyökeresnek lenni érzvén azt, illetén végzést hozott a' papságról: A' melly pap hivatalát le tejéndi, és még 50 ez-tendön alól vagyon, 800 livrát; az 50 ez-tendön felül való 1000 livrát; a' 70 ez-tendön felül való pedig 1200 livrát kapjon ez-tendönként a' közönséges kasszából.

Frantzia Országban nem minden ifjunak vágyon a' katonai sanyarú életre kedve; arra való nézve azt végzette leg közelebb a' N. Gyűlés, hogy a' kik fegyvert nem akarnak hazájok mellett fogni, és magokat rakásra lövettettni, ollybá tartassanak, mintha ki költöztek volna hazájokból. Hogy a' Frantziák valóságos Frantziák legyenek, és a' leg szorossabb törvényt is meg tudják írásolni elmés találmányaik által, meg tettzik abból, a' miről a' *Párisi* orvosok jeleatést tettek a' N. Gyűlésnek. Mi, *úgymond*, végben vittük parantsolataitokat, meg vizgáltuk a' táborba ki rendeltetett ifjakat, és imé sok tsalárdságot tapasztaltunk közöttök. Némellyek vesicatoriumokat, az az, hályogot szívó flastromokat raknak testeikre, mintha a' leg, nagyobb nyavalyával küzködnének; mások mankókon járnak, mintha podagrások volnának lábaik, ismét mások nyakaikba hordják karjaikat, mintha a' szél ütötte volna meg kezeiket; sokan refzkető fejekkel járnak az utzákon mintha guta ütést szenvedtek volna s. a. t. Hanem bezzeg mi is ki találánk a' jó gyógyító eszközt, oda vittünk eggynehány tenyeres talpás nadrágtalanokat, a' kik mogyoró pelyekkel eggy két szempillantás alatt hasznosabb curát tettek, mint mi eggy két hólnapig.

Mennyire ment légyen a' Frantzia nemzett a' ki nyilatkoztatott vallásnak gyűlölésében, meg tettzik e' különtös példából is. Eggy fogságba esett és a' *Dunán* feleségéstől edjűtt le hozattatott Frantzia tisztnak felesége az útban meg gyermekesedett. Az emberi érzékenység azt hozta magával, hogy a' gyermek szülő asszony ártatlan kisedével edjűtt ki tétettessen a' szárazra. Az szokás szerént a' helységbeli pap hozzá ment, a' tse tsemőnek meg keresztelésére. Ezt látván a' Frantzia tisztt; mit akarsz? *úgymond*, nintsen az én gyermekemnek a' keresztségre szüksége, és ha meg keresztelede, tudd meg, hogy mindjárt a' Dunába vetem.

Magyar Ország.

Pestről következő nemes unfzolás küldött hozzánk háromszori bé iktatás végett:

Eggy jó Pólgárnak szives fel kiáltása.

„ Magyar Országnek szerentsés polgárjai! A' ti hazátok tsendességben vagyon ugyan, ellenben fordítsátok szemeiteket a' hadakozás piatzának ellenséges határaitra, holott a' szegény polgároknak, és földmivelő népnek élete velzedelemben forog; vagyona és öröksége pedig egy emberi nemzetet meg rontó, és vért izomjuhozó nemzetségnek prédájává leszen. Ez ellen a' gonosz nemzetség ellen hadakozik egy vitéz szabad Magyar sereg, mellynek tartására számos nemes indúlatú Urak, és jó polgárok kötelezték magokat mind addig, valameddig a' Frantzia háború fog tartani. Polgárok! mi tsendességben, és óltalomban vagyunk kegyelmes Fejedelmünk alatt; az ő jósága, jó téteményekkel tetéz meg bennünket, az ő jósága nem engedi, hogy ezen terhes hadakozás alatt új tere vettessen jobbágyaitra. — Ennek a' Magyar szabad seregnek még sins elegendő segedelme. — Atyánkfiai, polgártársaink, nosza nyúllyunk hozzá, 's vigyük tökéletességre ezen nemes munkát! Melly ditsőséges gondolat léfzen ez: a' királyért, a' hazáért, a' vallásért, és tulajdon bátorságunkért milylyük ezt. Hogyha jó szívvel akarándjuk, könnyen végben vihettyük. Ki lehetne közzülünk, a' ki napjában egy keveset férre nem tehetne e' végre? Miénk a' haszon, mivel az által a' mértékletesség, és virtus nevedekni fog. Polgárok! jelen vagyon az idő, és az alkalmatosság, senkinek sem fog terhére lenni ez a' kevés segedelem, égyedül a' köz jóért szükség azt mivelünk. „

Jelentés.

Ennekelötte is, de kiváltképen most, a' mi-
 olta E. Olvasóim a' jövő fél esztendőre járandó
 újságaimért magokat jelenteni kezdették, fájdal-
 ommal tapasztalom, hogy gyakorta el tévelyed-
 tek, 1, 2, 's több újság darabjaik. Nemcsak én
 rajtam pedig, hanem más collégaimon is gyakorta
 meg történik ez 'a lzerentsétlenség. A' mint
 más ízben is jelentettem, itt helyben leg kissebb
 hiba sem esik az újságok le indítatásokban, má-
 sutt kell tehát annak okát keresni, és méltó vol-
 na, hogy a' Tek. Vármegyék illendő helyen ke-
 resnék annak gyógyító eszközét. A' ki talált
 gondolná, hogy a' különösen le petsételtetett új-
 ságokat bizonyosabban kezéhez venné, ne saj-
 nállyon a' rendelt taxáú kívül fél esztendőre fél,
 esztendőre pedig 1 forintot küldeni a' Cs. fő Pos-
 ta hivatalnak Spanyol viafzra. Ismét kérettemek
 E. Olvasóim, hogy a' kiknek tovább is kedvek
 lejénd az új Magyar Kurirnak olvasására, ne ter-
 heltessék magokat jókor jelenteni, hogy én is tud-
 hassam mennyi számú nyomtatványokat kellyen
 a' jövő fél esztendőre nyomtatni.
